

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו איזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

לגעת בכוכבים

הרב עדין אבן-ישראל

(1965) כשהתחלתי במפעל הביאור, אפשרויות ההדפסה היו מוגבלות מאוד, והתחבטתי במציאת הפורמט הנכון. היה זה הרבי שיעץ לי לשמור על סדר המספור המקורי, ורק לפצל כל דף לשניים. הייתה זו עצה מועילה ביותר, שכן ברגע שהייתה לי תשובה מסמכות רבנית מוכרת ומוערכת, שוב לא הייתי צריך לחשוש. היו אמנם מי שביקרו אותי על ששיניתי מצורת הדף המסורתית, אבל לא הייתי מוטרד מכך, מאחר שידעתי שהרבי תמך בהחלטה זו.

כל כרך שהושלם, שלחתי אל הרבי. אבל לא רציתי להטריד אותו בכל דבר שפרסמתי. לא הסכמתי עם אלו שחשבו שהם יכולים להטריח את הרבי בכל מיני זוטות. ייתכן שטעיתי, אבל סברתי שלהעמיס על הרבי בכל מיני עניינים פעוטים, זה פשוט לא הוגן. בעיניי זה גבל בעבירה על מצוות "ואהבת לרעך כמוך".

אולם לא כך ראה הרבי את הדברים. מפעם לפעם, כאשר התפרסם מאמר שלי באיזה שהוא מקום, היה הרבי כותב לי תלונה מרומזת, ומביע את תמיהתו על כך שהתברר שפרסמתי מאמר ולא שלחתי אליו עותק ממנו. מה פתאום שהרבי יתעניין באיזה מאמר שאני פרסמתי בעיתון כלשהו? ובכן, הרבי התעניין בכל דבר.

פעם אחת אמנם שלחתי לרבי ספרון שכתבתי על דמויות בתנ"ך, שיצא בהוצאת משרד הביטחון. הרבי הודה לי על שליחת הספרון, והעיר שהתמונה של משה רבינו על הכריכה מציגה אותו אווז לוחות הברית שראשם מעוגל, בעוד הם אמורים להיות מרובעים. נאלצתי להתנצל ולהסביר שאיש לא שאל אותי, והם פשוט העתיקו איזו תמונה ישנה שמצאו; אבל שמחתי לראות שביקורתו של הרבי התמקדה בכריכה ולא בתוכן, שכן ידעתי שהוא לא היה מהסס להביע את דעתו.

«

לפני שלושה שבועות נפטר הרב עדין אבן-ישראל ז"ל, עליו כתב הרבי באגרת קודש משנת תש"ל (1970) לנשיא המדינה מר שניאור זלמן שז"ר, "מצאתי בו מעלות הרבה יותר מאשר אמרו לי וכתבו לי ותיארו אותו לפניי". היו לו נקודת מבט ומערכת יחסים ייחודיות עם הרבי, אותם הוא תיאר בשלושה ראיונות שנתן ל-JEM. קטעים מראיונות אלו התפרסמו במגזין תורת חיים השבועי באתר 70years.com, ולהלן כמה סיפורים שסיפר על הקשרים שלו עם הרבי.

אשר התחלתי לתרגם ולבאר את התלמוד הבבלי בעברית מודרנית, אחת ההחלטות שנדרשתי לקבל הייתה בנוגע לפורמט של עמודי הגמרא המבוארת. הבעיה שניצבה בפניי הייתה שאחרי הוספת הביאור לתרגום, הדפים כבר נהיו ארוכים מכדי שאפשר יהיה להדפיס אותם בהתאם לחלוקה ולעימוד המקורי והמקובל של מהדורת וילנא. בשעתו, בשנת תשכ"ה

לציון שבועים שנה למנהיגותו של הרבי, יתמקדו פרסומי JEM בכל שבוע באחד מהמאורעות, הרעיונות או האישים הקשורים לחייו של הרבי.

מאורעות.
רעיונות. אישים.

לקחתי את הדברים לתשומת לבי, וגם דיברתי על כך לעתים קרובות. כדי להמחיש את הרעיון אפשר להביא משל הלוקח מתחום הפיזיקה:

אנו מניחים שיש גבול לכמות החומר שאפשר לדחוס אל תוך קופסה לפני שהקופסה מתמלאת לגמרי. וזה אכן נכון ברמה מסוימת. אבל, אם נפעיל לחץ נוסף - לא את מידת הלחץ הרגילה, אלא פי עשרת אלפים, או פי מאה אלף - אז החומר קורס, וחלקיקיו מסתדרים מחדש. וכאשר זה קורה, כמעט אין גבול לכמות שעוד אפשר לדחוס פנימה. רואים את התופעה הזו בכוכבים, שם אפשר למצוא חומר שגודלו סנטימטר רבוע, והוא שוקל טונה. זה קורה מאחר שכל החללים הריקים נדחסו החוצה, ומה שנותר הוא חומר טהור.

כך ביקש הרבי לעשות עם בני אדם. הוא ניסה להניע אחרים - כשם שדרש מעצמו - להתעלות מעל ומעבר למגבלות העולם הזה, ו"לגעת בכוכבים".

הוא הבין שאין זה דבר קל כלל ועיקר. לכן הוא ציטט בהקשר זה את לשון חז"ל במשנה בפרקי אבות, "לפום צערא - אגרא", בהתאם למאמץ - כך הוא השכר.

הרב עדין אבן-ישראל ז"ל (תרצ"ז-תש"פ [1937-2020]) היה רב, פילוסוף, הוגה חברתי ומחבר פורה. מבין חיבוריו הרבים, גולת הכותרת של יצירתו הספרותית היא מפעלו המונומנטלי לתרגום וביאור התלמוד הבבלי לעברית מודרנית, שגם תורגם בהמשך לאנגלית, צרפתית, רוסית וספרדית. הוא גם מחברו של הספר הביוגרפי "הרבי שלי", שיצא לאור באנגלית בשנת תשע"ד (2014). הוא רואיין בשנים תשנ"ג (1993) תש"ע (2010) ותשע"ד (2014).

מורפס ומופץ באה"ק ע"י צעירי אגודת חב"ד / המרכז לעזרי שליחות ט"ל 1777-03-373

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שלי מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויובד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

« תשט"ו (1955) — במכתב למשפיע ישיבת חב"ד בברינואה שבצרפת, הרב ניסן נמנוב, מבקש ממנו הרבי לדאוג לכך שהבחורים יוצאי עדות המזרח הלומדים בישיבה יוכלו לנהוג כמנהג אבותיהם ולומר סליחות בהשכמת הבוקר במשך חודש אלול כולו. י"ג באלול

1 אגרות קודש, כרך יא עמ' שפה

בהזדמנות אחרת הוצע לי לפרסם טור בכתב עת נחשב, שרבים מקוראיו לא היו שומרי תורה ומצוות. שאלתי את הרבי: "מה אוכל לומר לאנשים הללו? אם אכתוב על מצוות ועל החובה לקיים את התורה, מי בכלל ישים לב לדברים? הרי בוודאי לא יוכלו דבריי לשנות משהו. אם כן, אולי עדיף שלא איעתר בכלל להצעה הזו?"

תשובתו של הרבי אלי הייתה שאיש אינו פטור משמירת מצוות התורה. אפילו ירבעם בן נבט - מי שהיה אחראי על פיצולו של עם ישראל לשתי ממלכות, והעמיד צלמים רק כדי למנוע מהעם לעלות לירושלים - גם הוא יצטרך לתת דין וחשבון, לא רק על העבירות הגדולות שחטא, אלא אפילו על מצווה קלה מדרבנן שביטל, כגון עירוב תבשילין.

הבנתי שמוטלת עלי האחריות לנצל את הבמה הזו כדי לעודד אנשים - אפילו כאלה שהיו מרוחקים ממורשתם ומאמונתם - כדי לצמוח ולהתקדם בשמירת המצוות. הרבי הבהיר את החשיבות העליונה בכך שכל יהודי באשר הוא יקיים את מצוות התורה.

לעתים קרובות, עודד אותי הרבי למצוא את דרכי הייחודית. פעם הוא הזכיר את שבעת קני מנורת המקדש, וציין שהם לא היו העתק זהה האחד של השני; לכל אחד מהם היה את מקומו ואת ייעודו המסוים, כשם שלכל אחד משנים עשר שבטי ישראל היה תפקיד וייעוד ייחודי משלו. כך גם לי - אמר הרבי - יש את משימת החיים שלי, ואל לי להתנהג כעותק משוכפל של מישהו אחר.

פעם כתבתי לרבי שאני חש שעומס העבודה עומד להכריע אותי. הייתי מעורב אישית אז בשלושה מיזמים גדולים, נוסף לעוד עשרות תכניות קטנות יותר, ואף שכולם היו חשובים, הרי נדמה היה שזה עומס רב מדי עבור אדם אחד. לכן, ביקשתי מהרבי שיעזור לי להחליט על איזה מהם לוותר.

תשובתו הייתה: "עליך להמשיך לעשות את כל הדברים הללו, ואפילו לנסות לעשות עוד דברים". רעיון דומה הביע בפניי הרבי גם בחג השבועות בשנת תנש"א (1991), בפעם האחרונה שפגשתי אותו לפני שהוא - שמעולם לא הפסיק לקחת על עצמו תחומי אחריות נוספים - עבר אירוע מוחי. הוא אמר לי אז, "כל עוד אפשרי הדבר, צריכים 'לחטוף' ולנצל כל הזדמנות".

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

בסיוע חברי

THE
JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד